

VÄNDRING I NEPÅL MED TEMÅRESOR

23 NOVEMBER - 8 DECEMBER 1995

EN RESEBERÅTTELSE
ÅV HANSI GELTER
TEMA-RESOR

Deltagare: Aster Olsson
Yngve Olsson
Ulla Duberg-Tornberg
Bert Duberg
Britt-Inger Dunås
Irmgard Neuendorf
Eva Person
Norvald Aksnes
Odd Ragnar Andresen

Reseledare: Hansi Gelter

Trekk-personal:

Sirda:	Nima Nurbu Lama Sherpa
Sherpas:	Dorje Sherpa Tek Bamadur Bhote Kaji
Kock:	Pasang Sherpa
Kökspersonal:	Dawa Lakpa Ramesh
Bärare:	Nima Sherpa (9 dagar) Lakpa Sherpa (9 dagar) Gorkhe (9 dagar) Jeevan (9 dagar) Prem (9 dagar) Chetri (9 dagar) Mote Magar (9 dagar) Jamuna (7 dagar) Mankumari (7 dagar) Karma Sherpa (5 dagar) Dolma (5 dagar) Deepak (5 dagar) (Kumar (5 dagar)

Namaste kära Nepalvandrare!

Jag hoppas att det gick bra att anpassa sig till den hektiska julruschen efter de härliga dagarna under gudarnas boning, Himalaya. När jag tittar på mina bilder och minns de fina stunderna längs vandringen undrar jag vad allt detta stress i vårt samhälle är bra för. Nåväl. Här kommer mina minnesanteckningar från vår Nepalresa. Ofullständig som de är så kanske de kan vara till viss hjälp vid sorterandet av bilder och minnen. Jag har även noterat alla växter och fåglar jag lyckades identifiera under turen. Håll till godo och glöm ej "*Om mane padme hum*".

DAG 1: Torsdag 23 november 1995: Skandinavien - Dehli

Med olika anslutningsfly strålade vi samman i Helsinki. Själv lämnade jag ett snötäckt, mulet och regnblaskigt Arlanda med FinnAir. Redan vid Take-Off i Arlanda, där vi hämta ut våra biljetter, stötte jag samman med de första i gruppen och vid avfärd från Helsingfors hade gruppen "av sig själv" strålar samman. Kanske våra vandringskängor och ryggsäckar avslöjade oss. 20 minuter försenade kom vi iväg kl 19.00 med DC-10:n som var trång och lite stökig (överförsfriskade Goa-resenärer), så det var skönt att komma av och sträcka sig vid Goa flygplats efter 8.35 timmar i luften. Vi ställde fram klockan 3 1/2 timme till Indisk tid. Här mötte vi för första gången en tryckande fuktig värme och en rupee-tiggande toalettvak. Efter 1 och 1/2 timmes väntan i den trånga väntsalen lyfte vi 8.40 mot Dehli.

DAG 2: Fredag 24 november: Dehli

Vi landade i Dehli 10.40 efter 2 timmes flygning från Goa. Efter pass- och visakontroll samt bagageutcheckning möttes av vi av +24 gradig värme och Journey-Travelpersonal som delade ut tageteskransar. Vi var hela tre TEMA-grupper som klev av planet men snabbt lotsades vi till rätt buss och startade transfären till Park Hotell. Vägen in till hotellet var en första försmak av Indien med den täta "Dehli-foggen" och det indiska stortadsskaoset. Gamla engelska taxibilar, trehjuliga svart-gula tuc-tucs och vespor trängdes helt utan trafikregler och fartbegränsningar med lungt strövande kor på de hårt trafikerade gatorna. Gatorna kantades med mängder av folk och livliga bazaarer. Det var skönt att komma in på hotellet och tvätta av sig resdammet. Vi åt lunch på egen hand innan vi åkte iväg på sight-seeing kl 14.00 med guiderna Raman och Bahrad. Vårt mål var en rundresa i Old Dehli.

Nuvarande Dehli består historiskt sett av hela åtta städer som har byggts, erövrats och förstörts. Det nuvarande Dehli är en sammanbyggnad av det gamla sjunde Dehli (grundat av Kejsare Shah Jehan) i norr och det nya åttonde Dehli (från början av 1900-talet) i söder, och är nu Indiens tredje största stad. Vårt första stopp blev Red Fort (Lal Quila) omgivet av en 2.5 km mur, på vilken vi såg halsbandsparakiter och klipp(tam)duvor. Fortet anlades av Mogulkejsaren Shah Jehan 1638-48. Fortets vackra utmyckning pludrades vid flera tillfällen men framförallt under revolten 1857. Dess skatter b.l.a. Kohinoor-diamanten (stulen av briter) och den juvelbeströdda påfågeltron (stulen av perserna) är lika så plundrade. Vi klev av bussen i den folktäta Chandni Chowk bazaaren som firade någon folkhögtid. Över folkmassorna seglade bruna glador på jakt efter matnyttigt. Förföljda av försäljare och tiggare tog vi en snabb anblick av fortet innan vi flydde in i bussen för vidare färd mot Raj Ghat, en park vid banken av Yamuna floden. På en svart marmorplattform kremerades här Mathatma Ghandi 1948 och senare även på andra platser i parken Indira Gandhi och hennes son. På grund av stadsbesök av den Brasilianske presidenten var parken avstängd av säkerhetsskäl och vi kunde bara beskåda parken genom stängslet.

Vi fortsatte vidare söderut, passerade Purana Quila (gamla fortet) på vägen och avslutade dagen med ett besök vid Humayun's tromb från 1555-69 byggt av den andre mogulkejsaren Haji Begum och hans fru Humayan. Vi passerade en vacker trädgård där jordekorrar lekte i träden och bruna mynastarar och huskråkor spatserade innan vi klev in i den imponerande tromben med alla dess gravrum för familjen och de andra Mogulerna. Vi återvände hungriga och trötta till hotellet 16.30 för att senare kunna avnjuta en kryddstark indisk buffe-middag med indiskt öl eller vin. Det var inga problem att somna in den natten.

Dag 3: Lördag 25 november: Dehli - Kathmandu

Efter en buffefrukost kl 07.30 och utcheckning från hotellet var det dags för mera sightseeing, nu i New Dehli, som byggdes under den brittiska epoken i början av seklet. Vi lämnade hotellet 9.00 och gjorde vårt första stopp vid Rashtrapati Bhavan, presidentpalatset byggt av Britterna 1929. Staden höll just på att vakna och morgonen var varm och disig, på håll i diset längs paradgatan Raj Path (konungens väg) kunde vi se triumfbågen. Norr om palatset såg vi den moderna cirkulära parlamentsbyggnaden Sansad Bhavan. Även Palatset var avstängt för stadsbesöket och vi avvisades av vaktpersonal varför vi snabbt fortsatte till den 42 m höga India Gate, Indiens svar på franska triumfbågen. På dess väggar finns inkriptioner på 90 000 indiska män som dog under 1:a världskriget inom brittiska armén och under bågen brinner den eviga lågan för de stupade soldaterna. Vi möttes av små skaror av tiggande barn, kedjade dansande apor och flöjtdansande kobror. Även här var man i full förberedelse för stadsbesöket och grupper av kvinnor och män grävde ner stolpar till läktare.

På triumfbågen satt indiska gamarna medan bruna glador patrullerade av stadens grönområden. Över oss passerade en liten grupp sarus tranor och de underhållande mynahstararna skrånade överallt på gräsmattorna. Vi fortsatte sedan genom de myllrande gatorna och smoggen söderut till kanske stadens lugnaste och skönaste plats, det 5 år gamla Lotustemplet (Baha'i House of Worship, Bahapur). Templet är indiskt centrum för Baha'i-religionen, en ny religion grundad av Baha'u'llah i Bagdad 1863 och som har sitt säte i Haifa. Templet är byggt som en gigantisk lotusblomma och saknar helt "världslig" utsmyckning. Vi fick en kort introduktion i religionen som satte våra känslor i rörelse med sitt vackra budskap.

Vi fortsatte därefter till stadens södra delar för att besöka Qutab Minar. Där var trängseln enorm. Qutab Minar är ett 72.5 m högt torn byggt 1193 efter den sista hinduiska kungens nederlag mot den förste muslimska mogulerna Qutab-ud-din Aibak. Efter en tragisk olycka 1981 är tornet avstängt för besök. I anslutning ligger Dehli's första moské, Quwwat-ul-Islam byggt 1193 på stenar från 27 hinduiska tempel. Vid moskén står en 7 m hög järnpelare rest på 400-talet av hindukungen Chandra Varman, men den är troligen betydligt äldre. Pelaren är ett metallurgiskt under eftersom järnet inte har rostat. På grund av all trängsel fick vi inte tillfälle att prova att slå våra armar runt pelaren som om vi lyckades skulle infinna alla våra önskingar. Efter inhandlandet av några bananer gav vi oss iväg till Indira Gandhi-flygplatsen, och efter 1/2 timmes letande hittade våra guider rätt terminal (internationella!).

Förseringen gjorde att vi hade rätt bråttom vid incheckningen som dock gick utan problem. Kl 13.35 lyfte vi med Indian Airlines (IC813) i en Airbus 300 och erbjöds en fin service där vi serverades en kycklingstuvning, ris, kryddad blomkål, yoghurt och läckra men farliga grönsaker och en likaså farlig men läcker efterrätt. Vi var framme i Kathmandu 14.40 efter en dryg timmes flygning (vi ställde fram klockorna 15 min. till Nepal-tid). Efter att ha betalat visum, gått genom passkontroll och hämtat ut bagage möttes vi av Dinesh från Yeti Travels som ekorterade oss i bussen de 7 km och 20 minuterarna till Hotel Himalaya i Patan, dit vi anlände 16.00. Under transfern upptäcker vi vårt första och enda problem, Odd hade bara ett enkel-visum till Indien. Ett nytt visum måste organiseras innan vi åkte iväg Pokhara och vandringen. Resten av eftermiddagen var fri och många gjorde sin första shopping i Patan där många av oss stråla samman i samma bokhandel för inköp av julkort, böcker m.m. Andra gjorde sin första bekantskap med Katmandu. Vi bjöds på en läcker middag 19.30 där återigen

grönsaker och smarriga efterrätter skulle undvikas. Vi bjöds även på en traditionell Napalesisk dansuppväsning.

Dag 4: Söndag 26 november, Kathmandu

Efter att ha intagit frukost 7.30 och lämnat pass och foton för trekkingpermit avreste vi 9.00 för sighthseeing i Kathmandu med vår lokalguide Madarv Shrestha. Efter 25 minuter var vi vid vår första stopp, "aptemplet" eller Swayambonath, en 2000 år gammal (äldsta) buddhistisk stupa. Vi klev av vid den västra sidan och klev upp för en lång rad av trappor där försäljare dukade upp sina varor och tiggare satt. Redan här mötte vi de första resus makakerna som bor på slutningarna runt stupan. Uppe på toppen av kullen fick vi en fantastisk utsikt över Kathmandu-dalen som låg i morgondis under de 1800-2000m höga bergen som omger dalen. Enligt legenden var dalen en sjö vari fanns en blå lotusblomma kallad Swayambhu (själv-född) med gudomlig lyster som lockade många pilgrimer. Så även en kinesisk munk, Manjushree, som för att kunna titta närmare på blomman klöv klippan med sitt svärd så att sjön dränerades och bildade dalen. På platsen för lotusblomman står nu stupan. Legenderna om sjön har geologer bekräftat.

Den vita stupan, där den vita färgen symboliserar livet och det vackra, var indränkt i gul växtsaft från cypresser som offrats till gudarna. Högst upp tittade Buddhas allseende ögon ner på oss och ut över dalen i de fyra väderstrecken medan vi gick runt stupan med sols. Madarv guidade runt oss lite, bl.a. in i gompan (buddhistiskt tempel) innan vi fick en knapp timme på oss att själva utforska tempel, souvenirstånd, aporna och utsikten. Åt öster leder 365 trappstegen ner till staden kantad med statyer av Buddha och andra gudar. Runt stupan fanns bönerullar med mantran "*Om mani padme hum*" (prisad vare juvelen i lotusblomman) på utsidan och ett ark med en bön på insidan, som när vi snurrar dem förmedlar bönen ut i världsrymden. På samma sätt sprider vindens rörelser bönerna tryckta på böneflaggorna som dekorerar stupan.

Vi tog sedan bussen in till centrala Kathmandu och blev 10.40 avsläppta vid en bro över den halvtorra Vishnumati floden, där en grupp egretthägrar stod i vattenbrynet. Det var en spännande vandring längs folkviolet in till Dubartorget. Vi passerade det kommunala badet innan vi kom fram till torget. Trots vår lilla skara var det svårt att hålla ihop gruppen, det fanns mycket att titta på, fotografera och köpa. Det var många imponerande tempel (över 50) att titta på och guiden Madarv hade svårt att fånga vår uppmärksamhet.

Vi passerade det gamla trätemplet Kastamandapa byggt enligt legenden av ett enda jättelikt salträd, och som givit upphov till stadens namn. Vi passerade det jättelika Shiva-templet Maju Deval med dess röda trappor och bakom den Shiva-Paravatitemplet ur vilket Shiva och hans gemål Paravatri blickar ut över torget. Vid porten till Hanuman Dhok, det kungliga palatset, beskådade vi apguden Hanuman, övertäckt med sin röda mantel så att hans starka manliga kraft inte skall förgöra kvinnorna. Vi hade inte tid att besöka palatset utan fortatte förbi Krishna Mandir, ett åttasidigt tempel på vars gård en enorm flock duvor matades. Vi beskådade de erotiska motiven på Jagannathatemplet innan vi fortsatte upp längs Asan Jamal gatan till Asantole, hjärtat av gamla staden och en av de mest hektiska platserna i stan. Vi gick hit för att beskåda det tre våningar höga Annapurna Mandir-templet uppkallat efter den buddistiska skördegudinnan Annapurna, som även givit Annapurnaberget dess namn.

Vi återvände sedan tillbaka mot Dubartorget och stannade till vid den berömda statyn av Kala (svarta) Bhairab, förstörelsens gud, en inkarnation av Shiva. Den användes tidigare som löndedektor (polisstation ligger mitt emot) eftersom de som ljuger framför statyn spyr blod tills de dör. Vi fortsatte sedan ner till den levande gudinnan Kumaris boning, Kumari Bahal-templet. Efter en stunds väntan fick vi se den nu 6-åriga gudinnan snabbt titta ut från övervåningen. Det finns många Kumaris, men denna är den kungliga och mest betydelsefulla. Flickan är gudinna fram till sin första menstruation och enligt en sägen betyder det otur att gifta sig med en Kumari varför många flickor får olyckliga liv, och slutar t.o.m. som prostituerade. Kumarin väljs ur Sakyakastet efter hela 32 kriterier vid 4-6 års ålder.

Vi steg sedan ut på Basantpurtorget, där tidigare de kungliga elefanterna huserade. Nu huserade här efterhängsna gatuförsäljare. Den på hippie-eran kända Freak Street börjar vid torget. Vi fick 40 minuter att utforska kvarteren på egen hand innan bussen tog oss till Resturang Blanca Ghar på Kamaladi street strax öster om Rani Pokhari dammen och söder om det kungliga palatset. Tillsammans med ägaren provade vi på en äkta nepalesisk husmanskost med ris, grönsaker, vildsvinskött etc, till vilken vi fick "risvin" vilket var allt annat än vin.

Eftermiddagen spendera vi på egen hand, själv besökte jag det spännande Thamel distriktet. Klockan 18.00 samlades vi i hotellet för trekk-information. Vår Shirda Nima kom och berättade om vandringen, vi fick tillbaka våra pass och trekkingpermit och jag berättade lite om det praktiska runt vandringen innan vi intog middagen kl 19.30. Fulla av intryck från staden och med förväntan om den kommande vandringen gick vi tidigt till sängs.

Dag 5: Måndag 27 november, Kathmandu - Pokhara - Naudana

Vi åt frukost 7.30 men kunde denna morgon inte njuta av utsikten över Kathmandu och de ståtliga bergen, eftersom allt låg insvept i en tät dimma. Vi sorterade upp vårt bagage, det som skulle vara kvar och det som skulle med på vandringen innan vi åkte iväg kl 09.15 med Nima och hämta upp Yeti-agenten vid deras kontor. Därefter åkte vi till indiska ambassaden för att ordna Odds Indien-visum.

Efter att ha lämnat av Yeti-agenten och hämtat upp Nima igen bar det iväg ut på Prithvi Highway de 206 km österut till Pokhara. Vägen byggdes 1972 med kinesisk hjälp och har uppkallats efter den nepalesiske konungen som enade landet på 1700-talet. Vi klättrade sakta uppför Mahabharat bergens västsida till Naubise passet, där den första vägspärren fanns. En rejäl trafikstockning rådde genom byn. Vi åkte i en lång kollon av indiska Tata-bussar och lastbilar utsmyckade med girlanger och målningar och som bolmade svarta rökmoln efter sig.

I norr skymtade (från öst) Ganesh Himal, Himal Chuli och dubbeltoppen av Manaslu, en av Himalayas 8000-toppar. Efter passet ringlade sig vägen brant ner på Mahabharats östsida där vi följde först Mahesh Khola floden och sedan Trisuli hela vägen till Mugling Bazaar. Vi passerade små livliga byar bebodda av Bahuner och Chhetris. Trisuli är den populäraste rafting (forsränning) floden i Nepal. Ett planerat stopp vid Hilltop Resturang ändrade Shirdan snabbt när han såg mängden bussar som just stannat där.

Efter Benighat, där den stora floden Buri Gandaki förenar sig med Trisuli, blev vägen bättre och chauffören drev på sin Tata-buss för allt vad den gick. Detta är en av de mest olyckdrabbade vägsträckorna just på grund av dess karaktär som fartsträcka. Vi passerade även en demolerad buss som hade brakat in i bergväggen och själva körde vi på en hund.

Längs vägen såg vi hur man skördade ris och vackra träd av lampborste, eukalyptus, rumsakacia, kastanjer, banyanträd och pipalträd kantade vägen. Buddha (Siddharta Gautama), som är född 560 f Kr i Lumbini här i Nepal, lär ha mediterat under ett pipalträd när han blev upplyst. Över floden seglade vittryggad gam och längs vägen lyckades jag identifiera en vittryggad munia och svart drongo.

Mugling, en fattig Magar och Gurungby 110 km från Kathmandu och 96 från Pokhara, är en stor mötesplats för bussar och lastbilar från södra Nepal och Indien, Pokhara och Katmandu. Huvudgatan är kantad av små hotell och matställen och på gatan är basarerna uppdukade. Både hungriga och toanödiga strömmade vi in på hotell Machapurchase kl 13.30 för en dhal bhat av ris, kyckling och linsoppa. Hygienen i köket och toaletten (vår första kontakt med ståtoa) var inte förtroendeingivande, men vad gör man när man är nödig och hungrig.

Efter Mugling åkte vi via en lång bro över Narayani floden där Trisuli från öst möter Marsyandi från väster och bildar den mäktiga Narayani, en stor biflod till Ganges. Strax efteråt passerade vi Marsyandi vattenkraftverk som producerar 1/4 av landets el. Vägen blev nu återigen smalare och gropigare med friströvande kor och getter på vägen. 8 km efter Munling passerar vi Abu Khairani, en liten vägbazaar där en avtagsväg leder upp till Gorkha där Prithvi Narayan är född. Som kung av Gorkha erövrade han hela Nepal och var den förste som enade landet. Gorkha är även namned på de fruktade soldaterna under Narayan och senare i den brittiska armen som rekryterades från området (Bahuner, Chhetris, Magarer och Gurunger).

Efter bazaarorten Damauli korsade vi Madi Khola och följde sedan Seti Gandaki floden de resterande 54 km till Pokhara. Efter att ha passerat åtminstone 8 vägkontroller var vi framme i Pokhara vid fem-tiden. Vi gjorde ett kort stopp vid Hotell Annapurna för att lämna av flygbiljetter, onödigt bagage och toalettbesök innan vi fortsatte upp mot Naudanda på 1425m höjd. Det hade börjat mörkna så vi såg inte mycket av Yamadi Kholadalen som vägen följde. Efter 40 minuter var vi framme och det var kolmörkt då vi klev av bussen, men vi attackerades genast av tiggande barn.

En 10-minuters vandring i skenet av våra ficklampor uppför trappsteg och genom byn ledde oss till vårt tältläger. Vi serverades tee medan vi inkvarterade oss i de röda tälten och fick våra dunjackor. Från lägret hade vi en fantastisk vy av de månbelysta bergen. 18.40 serverades vi middag i det blå mattältet och bjöds på en tre-rätters middag av soppa, dumplings, ris och potatis och efterrätt. Shirdan presenterade efter maten våra tre Sherpa, kocken och de 4 kökspojkar. Dessutom hade vi 13 bärare, ett team på totalt 22 personer. Efter information om morgondagens vandring var det dags att gå till sängs i våra dunsovsäckar till ljudet av syrsor, nattjagande fladdermöss och skällande hundar. En dimma hade då sänkt sig över lägret.

Dag 6: Tisdag 28 november: Naudana- Sallyan

Vi blev väckta vid 06-tiden med en kopp varm tee och ett vänligt "mornin' sir, mornin' madame, tii!". En halvtimme senare, medan det snabbt började ljusna blev vi serverade en balja varmvatten för morgontvätten. Det var fantastiskt att stå och borsta tänderna och samtidigt beundra de mäktiga Machapurchase (fishtail mountain 6993m) och Annapurna south (7219 m) med Hunchuli (6441m) bredvid, glödandes i morgonrodnaden. 07.15 intog vi matbordet för frukost. Mattältet hade redan rivits och vi satte i det fria och avnjöt en frukost av gröt, bröd m.m. omgivna av en cirkel av tibetanska försäljare som energiskt dukade upp sina souvenirer för oss.

Kl. 7.55 var vi klara för avmarsch och försäljarna fick packa ihop sina saker igen. Från Naudanda började vi vandringen, återigen åtföljda av tiggande barn, genom att följa vägen västerut med en fantastisk vy över dalen söderut ner mot Phewa Tal sjön och Pokhara. Efter ca 1 km tog vi av på stigen söderut ner mot Bhadauri. Denna sydliga led till Chandrakot är mindre trafikerad än Jomsom-leden som följer vägen via Khare och Lumle till Chandrakot. Stigen började brant utför och vi passerade risfält, små gårdar och byn Pangdur. På vägen ner såg vi bruna glador, ormvråkar, en tornfalk och en svårbestämd örn som skulle kunna ha varit en stäppörn samt flera gamar, den mörka grågamen och den ljusare gåsgamen.

Vi passerade en fin tät alskog med stora ormbunkar och stora pipalträd med luftrötter i vilka vi hörde en himalaya träskata ropa "kokula-kokula". Runt gårdarna såg vi svarta drongos, brun myna och rosenfink och i luften ovanför gårdarna seglade himalaya-hussvalor. Runt gårdarna växte lampborsteträd, benjaminfikus, eldkrona, blomma-för-dagen, änglatrumpet, agave, töreln "high chaparal" och "kristi-törnekrona", hibiskus och blommande träd av julstjärna. Mellan träden skymtade Machapurchase, det heliga berget som aldrig bestigits av alpinister. Ett brittiskt team misslyckades på 50-talet, och sen dess är den avstängd. På stigen växte en liten blå kärringtand och på sidan av stigen kloknässla, himalayabjörnbär och den brännande himalaya-brännässlan. Bergrunden bestod huvudsakligen av glimmerskiffer vackert skimrande i rött, grönt och metall. Emellanåt passerade vi raviner med kalksten, marmor och kvarsit. På risslutningarna blommade vackert rosa körsbärsträd medan ståtliga popplar, vassgräs och bambubestånd skimrade vackert i motljuset. De läckera blå bären av gautheria drog till sig uppmärksamhet.

Efter flera småpauser nådde vi kl. 11.20 lunchplatsen strax innan byn Bhadauri, på en sluttande risodling bredvid en bäck där en getflock just passerade. Här hade kökspersonalen redan börjat förbereda lunchen och tog emot oss med varm saftsoppa medan vi tog plats på den gröna presenningen och njöt av solen.

Lunchen bestod av blomkål, kokt kål, stekt potatis, ost och bröd som intogs medan fem små söta flickor nyfiket betraktade oss. Kl. 13.00 var det dags att avbryta den njutningsfulla vilan i solen och fortsätta vår vandring förbi gårdar och risodlingar.

Kl. 14 rastade vi i byn Bane Kharka medan en imponerande lammgam med ett vingspann på upp till 275 cm, patrullerade byn på låg höjd. Som jämförelse dök lämpligt den betydligt mindre vita smutsgamen upp (vingspann på 150 cm). Nästa by vi passerade var Sallyan där TEMA-grupper tidigare hade camp på skolgården. Högt ovanför byn såg vi kullen där vår camp skulle vara så det blev en brant stigning upp innan vi nådde lägerplatsen vid 15 tiden.

På vägen upp såg vi "kattfot", huvudormrot, stora rosablommade osbeckia, johannesört och den toltliknande saussurean. Kullen bestod av en stor gräsplatå med ett ensamt träd. Kökspersonalen var redan på plats och bärarna anlände strax efter oss med bagage och tält.

Vi hade en fantastisk utsikt söderut ner i Modi Khola dalen kantad med terrasserade risfält. Rakt under oss hade vi byn Jhobang och norrut en fantastisk vy över Annapurnabergen med (från öst) Varahashikhar (7847m), Annapurna south (7219m), Hiunchuli (6441m), Tarke Kang (7193m), Gangapurna (7485m), Annapurna III (7855m), Machapuchare (8993m), Annapurna IV (7525m) och II (7937m) och Lamjung himal (6931m).

All vår verksamhet, t.o.m. de intima avträden, bevakades noga av en stor skara barn. Efter tee och kex på eftermiddagen, kunde vi avnjuta en vacker solnedgång över Panchase (2509m) massivet i sydost innan vi vid 18-tiden avnjöt en middag av ris, linsoppa, potatis, grönsaker, kött och pudding till efterrätt. Till ljudet av sång och trummor från en närbelägen by gick vi till sängs.

Dag 7: Onsdag 29 november: Sallyan-Birenthanti-Tirkhedhunga

Morgonproceduren var som vanligt väckning kl. 06 med tee, tvätt 06.30 och frukost kl. 07. Morgonen var klar och lite kylig men en fantastisk utsikt över bergen som skiftade nyanser i morgonrodnaden. Kl. 7.55 hade vi packat klart och började vandrigen brant utför på andra sidan kullen. Framför oss hade vi Modi Kholadalgången som vi skulle ner i.

Vi passerade först några vackert långbarrade tallar innan vi kom in i en tät "djungel" av rododendronbuskar med påvuxen mossa och höga ormbunkar. På träden växte orkidéer som så här års bara bestod av de gröna bladen och stora knölar. Stigen var bitvis mycket brant med lösgrus och hade på sina ställen rasat utför sluttningen. Kl. 8.55 kom vi in i byn Jhobang där vi mötte skolbarn på väg till byns småskola som vi passera i byns utkant. Vi vandrade igenom byn och passerade vackra röda hus, banan- och apelsinträd och odlade fält, allt draperat med de bländvita topparna av AP south och Machapuchare i fonden.

Efter byn kom vi ut på en avsats där vi vilade en stund vid en chautara, en viloplats för trötta bärare där man planterar ett träd som skugga, oftast ett pipal och bayanträd tillsammans (representerandes den manliga och kvinnliga principen, jfr yin och yang). Från chautaran såg ner på den livliga byn Nayapool ("nya bron") och vägen till Pokhara som vi hade kommit på till Naudanda. Vägen leder till Balung i Kali Gandakidalen vilken är en viktig port upp till Jomsom och Tibet, och vägen blev klar så sent som 1993. Den är tänkt att gå hela vägen upp till Jomsom.

Det var en brant nedstigning till vägen och vi blev passerade av lite äldre skolbarn i uniform på väg till skolan i Chandrakot. Vid vägen var det livligt med mängder av Tata-bussar som lassade av och på förnödenheter, folk och turister som kom eller skulle till Pokhara. Vi var framme vid Nayapool kl 9.50. Byn består av en lerig huvudgata kantad av värdshus, matställen, och affärer. Här var del liv och rörelse med packhästar som ensamt strövande genom byn och höns sprang mellan benen på folk. Vi tog en kvarts dryckespaus och beskåda verksamheten. Vi hade även härifrån en fin utsikt över Annapurna och Machapuchare. I byn börjar den hårt trafikerade Jomsonleden som börjar med en hängbro över floden Modi Khola.

Just när vi skulle över bron mötte vi en lång hästkaravan så det var bara att vänta ut den sista hästen. Medan vi väntade passerade en brun strömstare under bron. Vi fortsatte sedan på den sk "Coca Cola-leden" uppkallad efter alla turister. Leden gick ganska långt längs floden förbi lodger och restauranger. I buskarna sjöng en gärdsmyg. Vi mötte många bärare med sina karakteristiska naamlo-panband och doku-nätkorgar. Även många indiska handelsmän, igenkännbara på att de bär varorna på axelok, var på väg upp i bergen. Flera bärare som transporterade höns sorterade efter färg inledde en diskussion huruvida vita och bruna höns kan samsas.

Vi passerade en ny hängbro innan vi kom in i byn Bhiretanti på 1097m höjd. Byn består av vackra vitkalkade hus, kaféer och hotell. Här växte opuntiakaktusar längs leden. Invånarna utgörs av thakalis och är buddister, samt några chetrifamiljer. Längs gatan hade man dukat upp souvenirer till försäljning. Här sammanstrålar den turkosblå Modifloden med den mindre Bhurungfloden.

Efter ytterligare en hängbro kom vi fram till lunchplatsen vid 11-tiden, en flodbassäng med ett litet vattenfall. Här tog vi på oss baddräkterna och tvätta av oss. Några försökte ta en simtur i det iskalla och starkt strömmande vattnet. Det var skönt att efteråt sträcka ut sig i den varma solen i väntan på lunchen. Vid floden såg vi svart rödstjärt fladdra omkring bland stenarna. Lunchen serverades kl. 12 och bestod av potatis, korv, ärter och bröd och medan vi satt och njöt av maten och värmen fladdrade vackra fjärilar omkring oss. Runt oss växte elhortzia och den gul lindenbergian.

Efter lunchen fortsatte vi stigen uppför i tryckande hetta och följde sedan en flodbädd längs Bhurungfloden där vi mötte flera mulkaravaner. Vi hade nu beblandat oss med en brittisk grupp, men det visade sig att trots att de var betydligt yngre, att inte de kunna hålla vårt tempo. Vi passerade ytterligare två hängbroar som vi inte korsade innan en felproportionerad trappa ledde oss upp till byn Hille på 1524m höjd. Här fanns flera lodger och vi tog en dryckespaus med öl och Cola.

Efter en timme passerade vi över en hängbro över Bhurungfloden och kom kl. 15.30 in i Tirkedunga på 1577m höjd där vi skulle övernatta. En liten vacker svartvit forktail satt på en vedhög och titta på oss när vi passera. Vi tältade på en gräsplan vid utkanten av byn. Kvällen blev kall och en kylig iskall vind uppifrån bergen spädde på kylan. Vi duka upp lunchen på verandan av en lodge och skydda oss mot vinden med presenning och middagstältet. Vi fick reda på att Yngve i dag fyllde 70 år. Efter middagen kl. 18.00 bestående av spagetti, tomatsås, stekt potatis och kokt kål, uppvaktades Yngve av trekk-personalen med en tagetes- och en hibiskuskrans, julstärneblommor och tårta med ljus samt en Gurkakniv från TEMA. Vi satt och prata i skenet av stearinljus till kl. 21 då det blev så kallt att vi kröp till sängs.

Dag 8: Torsdag 30 november: Tirkhedhunga-Gorepani

Morgonen var klar och kall och efter de sedvanliga morgonprocedurerna och en frukost av gröt, musli och kokta ägg kom vi iväg kl. 7.40. Dagen skulle komma att bli en av vandringens jobbigaste med en 1273 höjdmeters stigning från Tirkhedungas 1577m upp till Gorepani på 2850m. Vi började på en stenlagd trappa rakt upp till Ulleri på 2073m, någon har räknat ut

att det är 3767 trappsteg upp till Ulleri! Leden här var ganska hård trafikerad av andra bärare, mulkaravaner och en och annan vattenbuffel, förutom löst springande husdjur som getter, ankor och höns. Så trots den ändlösa mantran att kliva uppför de felproportionerade trappstegen var det mycket att se upp för, och utsikten över AP south och Hiunchulis vita toppar lindrade mödorna.

Ulleri är en liten Magarby med sex lodger och de snabbaste av oss fick en lång och fin paus innan de sista av oss kom upp och hade druckit sitt öl eller vatten. Vi fortsatte upp längs terrasserade risfält med utsikt ner över Bhurungdi Khola dalen innan vi redan kl. 10 nådde vår lunchplats på en terrass strax innan Banthati. Det var skönt att ta av sig vandringsskorna, läppja på den söta saftsoppan och njuta av solen och utsikten över de snöklädda bergen. Vår snabba takt uppför trapporna gjorde att vi fick en lång rast innan lunchen serverades 11.30.

Medan vi väntade kraxade djungelkråkor omkring i träden i väntan på resterna efter lunchen. Enligt hinduism liksom i vår folktro anses svarta kråkor bringa otur, förebådande död eller katastrof. Man tändar därför ljus för att behaga gudinnan Laxhmi som skydd. Vi serverades potatiskaka, tibetanskt bröd, tonfisk, kokt kål och kokt rotfrukt till lunch. Efter ytterligare en siesta efter lunch kom vi så iväg kl. 12.35.

Vi passerade snart byn Banthati på som betyder "en plats i skogen". Byn ligger på 2250m höjd och här började den vackra ek- och rododendronskogen igen. Stigen var nu mindre brant. Skogen blev mer och mer trolsk och så tät att solens strålar inte längre nådde marken. I träden växte mossa, lavar, ormbunkar och trädorkidéer. Skogen genomkorsades av små porlande bäckar med kristallklart vatten som såg inbjudande ut att dricka, men inte var att rekommendera. Vi passerade Nayathanti på 2460 m.ö.h. som betyder "ny plats", och består endast av några värdshus där vi tog en vätskepaus. Stigen slingrade sig upp och ner genom skogen och det blev nu betydligt kyligare i skuggan.

Nima hade sänt en sherpa i förväg att boka en bra tältplats, och när vi kom fram till Gorepani, de sista 16.10 och de första en timme tidigare, var det rejält kallt med flera minusgrader. Det tog ytterligare en halvtimme till innan våra bärare anlände med tält och packning så vi kunde klä oss för de köldgrader som rådde här uppe. Vi hade passerat själva byn Gorepani på 2775m höjd. *Ghora* betyder häst och *pani* betyder vatten, alltså en vattenplats för hästkaravaner mellan Pokhara och Mustang. 1969 fanns här bara ett hus där man vattnade mulkaravanerna, men nu finns flera värdshus och restauranger.

Vi gick ca 10 minuter förbi byn upp till Deorali passet (*Deorali* betyder pass) 76 höjdmetrar högre upp, där vi hade en fin tältplats bakom en lodge med en härlig utsikt över Dhaulagiri, Annapurna, Tukche Peak och Nigiri. Temperaturen fortsatte att falla långt under 0-strecket men åsynen av de i kvällssolen brinnande Himalayatopparna värmde själen. I träden runt oss rörde sig en mängd fåglar, bl.a. djungenkråkor, bergstrast, blåhake och svartryggad klyvstjärt.

Eftermiddagen användes till shopping bland souvenirstånden på torget innan vi vid 18-tiden gick in på övervåningen till en lodge där en braskamin värmde skönt. Här bjöds vi på middagen bestående av ris, potatis, kål, spenat och kött, och som efterrätt bränd vaniljsås. Vi gick tidigt till sängs eftersom vi skulle upp tidigt i morgon.

Dag 9: Fredag 31 november: Vilodag i Gorepani

Vi blev väckta 4.45 med varmt tee. Trots detta tog det emot lite att ge sig ut i kolmörkret och kylan. Stjärnhimmeln var dock fantastisk på denna höjd med en upp och nedvänd Karlavagnen och Orion högt över horisonten. Vi började vandringen de 267 höjdmetrarna brant upp till Poon Hill på 3193m för att beskåda soluppgången över Himalaya. För många blev detta en mindre chock, att så här tidigt, morgontrött och småfrusen på 3000m höjd klättra upp för de branta trapporna.

De första var uppe kl. 06 och alla var på plats när solens strålar kröp fram över bergen 6.45. Eftersom Poon Hill är Nepals bästa utsiktsplats över Himalayabergen var det mycket trång om utrymmet här uppe, hälften var säkert förkylda eftersom det lät som ett konvalescenthem för tuberkulos.

Runt oss skiftade de imponerande bergen vackert färg i morgonrodnaden, i väster Dhaulagiri-massivet med Gurja peak (7193m), Dhaulagiri-IV (7661m), D.-V (7618m), D.-III (7715m), D.-II (7751m), Dhaulagiri-I (8167m), Tukuhe (6920m), Thapa pass (5846m) och Dhampus peak (5951m). I norr reste sig Annapurna-massivet med Nilgiri (7061m), Annapurna I (8091m), AP South (7219m), Hiunchuli (6441m), Gangapurna (7445m), Machapurchare (6997m) och AP II (7937m). Bakom Annapurnamassivet reste sig Manaslu (8163m), Peak 29 (7871m) och Himalchuli (7893m) i Manaslu himal-massivet.

Trötta och kalla njöt vi av utsikten. Några försökte värma sig med det kaffe som såldes, men som visade sig vara ganska odrickbart. Vid 7.30 hade vi sett nog av bergen och det tog bara knapp halvtimme att komma ner till lägret. Halvvägs upp på Poon Hill låg en liten buddistisk stupa med bönevimplar i de fem heliga färgerna blå (himmel och vatten), gul (jord), grön (skog), vit (järn, eller ether) och röd (eld).

Kl. 09 serverades vi en frukost av musli, varm mjölk, ägg och tibetanskt bröd. Därefter var dagen fri. Förmidagen var klar och solen värmdde skönt medan skuggan var iskall. En del gick och köpte souvenirer eller titta på ACAP-kontoret (Annapurna Conservation Area Project) andra lade sig att vila i tälten. Kl. 13.20 serverades vi lunch bestående av pannkaka, potatis, morötter, vita bönor, tomatsås och varm ananas som efterrätt. Vi satt ute i det fria och åt och över passet seglade lamgam och himalayagam förbi ner i Kali Gandakidalen. Efter lunch drog täta molnbankar in över passet och det blev genast råkallt. Nedanför tältlägret slaktade och styckade man en ox som vi om någon dag skulle få provsmaka. Styckningen drog till sig många djungelkråkor och vår förundran om hur man behandlar köttet.

På eftermiddagen tog jag en liten promenad längs Jomsomleden som försätter brant ner till Chitre (2390m) och vidare ner i Kali Gandaki dalen, världens djupaste dal med en höjdskillnad på över 6000m mellan dalbotten och 8000 metertopparna Dhaulagiri och Annapurna. Vid Tatopani (*tato*=varmt) i dalgången finns varma källor. Från Gorepani tar det 4 dagar upp till Jomsom. Jag gick dock bara någon km nedför den branta leden och såg flera fågeltåg ("bird party") som passerade i små grupper genom skogen. Ett fågeltåg består av många arter, upp till hundra har observerats, där varje art har sitt speciella sätt och plats i träden att hitta föda. Genom att samverka sitt näringsök kan fåglarna undvika att besöka träd där andra fåglar nyligen har varit. I mängden av arter lyckades jag identifiera trädkrypare, nötväcka, mes, gul sångare, yuhina, gråmaskerad lövsångare, vidhuvad

messångare, svarthuvad sibia, m fl. Skogen längs stigen såg lite märklig ut eftersom man hamlat träden för att använda grenarna och blad till djurfoder. Man var i färd med att sätta upp nya elstolpar längs leden - fler och fler byar får elektricitet för att minska skogsskövlingen. Längs stigen satt en gulnäbbad blåskata och skräna och passerande bärare skratta åt mig där jag stod och blängde med kikaren upp i trädkronorna. En kalijfasan strax utanför byn lekte kurragömman med mig i de täta busksnåren.

På eftermiddagen bjöds vi på tee medan bergen skyttade fram ur de täta molnen. 17.30 var det mörkt igen och vi borda oss igen i tehuset för att invänta middagen. Den serverades 18.30 och bestod av kött, blomkål, vårrulle (grönsakspiråg) tomatsås, potatis och som efterrätt ananaskräm. Efteråt höll jag en blomgenomgång som så småningom övergick till en diskussion om världspolitiska problem innan det var sängdags vid 21. Kvällen var varmare och fuktigare tack vare de täta moln som svepte in oss på bergspasset.

Dag 10: Lördag 1 december: Gorepani-Banthanti

I dag var det dags att börja återfärden och vi väcktes som vanligt med tee kl. 06. Morgonen var återigen kall med frost i gräset eftersom gårdagens moln hade lättat och bergen glödde återigen vackert i morgonljuset. På grund av kylan åt vi frukost bestående av gröt, brödkaka och ägg inne i tehuset.

Kl. 08 lämnade vi ett frostbitet Gorepani som höll på att vakna upp. En och annan frusen bybo syntes förbereda dagen. Eftersom byn har bara några år på nacken och invånarna kommer från betydligt lägre höjd fryser de minst lika mycket som turisterna på denna höjd. Leden till Gadrung började vid det lilla torget i Deorali och vi börja klättra uppför gräsängar och genom gles lövskog. Gandrungleden är inte så turisttät som Jomsomleden och går genom ett av Annapurnaområdets vackraste och mest orörda skogsområden där det är lätt att gå vilse i den mycket täta skogen med alla förgrenande boskapsstigar.

Stigen började klättra brant uppför och vi passerade tre ängar varifrån vi hade en vacker utsikt över Poon Hill och Dhaulagiri-massivet. I skogspartierna blommade dahl, en buske som används för att göra Nepaliskt papper. Vid en glänta med en husgrund där alla bärare hade tagit paus tog vi ett gruppfoto med hjälp av ett Amerikanskt trekkingpar. Vi klättrade uppför en smal åsrygg som vi sedan följde och erbjöd oss en fantastisk vy över Dhaulagiri och Annapurna. Skogen var här en tät sagoskog med ceder, rododendron, bambu, malle och salla draperade med lavar och mossa och flera fågeltåg passerade genom skogen. Jag spanade efter den röda pandan som skall hålla till i skogen men utan resultat. Den är rödlistad av WWF, dvs en utrotningshotad art, vilket kan förklara dess frånvaro.

Vi klättrade uppför och nedför åsen som nu övergått till cederbarrskog och vi passerade vandringens högsta höjd på 3300 m.ö.h. Vid 10-tiden passerade vi ett nytt Deorali (=pass), en liten glänta med en enkel lodge varefter det slingrande började bära kraftigt utför en smal och lerig stig som bitvis var otäckt hal. Vi klättrade nedför en bäckravin till den porlande Motlung Khola och passerade vackra vattenfall och gick bitvis i flodfåran. Vi hitta vackra små blålila primula och krypvivor längs klippväggarna, och längs stigen växte fragaria, gullris och en gul jordrök.

Vi passerade två mindre bondgårdar innan vi återigen kom in i en fantastisk vacker och lummig lövskog som påminner om Tolkiens sagan om ringen. Stigen fortsatte brant nedför, efter 30 min från Deorali korsade vi Motlung Khola på enkel träbro innan vi vid 11.25 nådde lunchstället vid en lodge i Banthanti, som betyder hus (*ban*) i skogen (*thanti*) på 2194m höjd. Banthanti ligger vid botten av en ravin och består av flera Gurung lodger. Vi möttes av varm saft innan vi vid 12-tiden serverades lunchen bestående av spenat, ärter, plättar och leverpastej. Vi satt på gårdsplanen till Sun Rise Lodge, ett passande namn eftersom det var skönt att sitta i den värmande solen i den kalla luften. Bredvid oss forsade Motlung Khola floden, där vi hade passat på att tvätta av oss. Ovanför oss sträckte sig en hög klippa där man vanligtvis kan få syn på apor, men inte denna dag.

Kl. 12.50 började vi vandringen ner längs floden som vi korsade två gånger på enkla träbroar och fortsatte ner genom lövskogen innan det bar uppåt igen, men mindre brant och men kuperat. Täta moln som välldes in och svepte in oss så vi inte kunde avgöra höjden under oss på en sluttning vi passerade. Sedan blev det en kraftig nedstigning 100-150m till en bäckdal till en biflod till Motlung Khola, fortfarande allt insvept i tät dimma. En vacker rödnäbbad blåskata med sina otroligt långa stjärtfjädrar flög över stigen framför oss.

Efter en kisspaus i bambusnåren bar det brant uppför mot Tadapani som låg insvept i dimma på 2200 m.ö.h. Här hade försäljare dukat upp souvenirer på torget, men efter en kort paus fortsatte vi 14.30 vidare genom en trolsk rhododendronskog där vi upptäckte vita lagurer uppe i trädkronorna strax innan gläntan som var vår lägerplats, dit vi kom kl. 15.00. Här hade kökspersonalen redan påbörjat förberedelserna för kvällsmålet.

I väntan på middagen smög sig flera av oss ner till aporna för en närmare titt. Under tiden hade personalen samlat ihop nedfallen ved och gjorde ett stort lägerbål som värmdes skönt i den råa kylan. Vi serverades middag kl. 18 bestående av linssoppa, kokt kål, ost, sås, buffelkött (den slaktade i Gorepani), makaroner och kål samt fruktkräm som efterrätt. Jag höll en sten och blomgenomgång innan vi anslöt oss till den värmande lägerelden. Dimman hade lättat och vi kunde njuta av en fantastisk vy över Annapurna South, Himalchuli och Macchapuchare som mäktigt framträdde i gläntan. Framåt kl. 21.30 trängde nya moln upp ur dalen och skynde bergen och vi gick till bädds.

Dag 11: Söndag 2 december: Banthanti-Ghandrung-Landrung

Vi väcktes 06 och avnjöt vårt morgonte till en fantastisk utsikt över A.S. och Macchapuchare som reste sig mäktigt framför oss. Återigen var marken vit av frost och i kylan åt vi en frukost av gröt, pannkaka och stekta ägg innan vi börja vandringen 8.55. Det var skönt att få börja röra på sig i kylan, speciellt när vi hade lämnat de varma dunjackorna till bärarna.

Stigen börja plant genom rhododendronskogen innan den slutta ner till Hill Side Paradise Lodgen i Bhaisi Kharka. Härifrån leder två stigar till Gandrung. Vi följde den vänstra som slingra sig brant ner längs en bäck och förbi vackra små vattenfall. Vi hörde det karakteristiska "whoo-whoee-whoee" av en vitfläckad fnittertrast och längs stigen växte olika primulor, hedblomster, gullris och taggbladig mahonia. Vi passerade forsande bäckar och kom ut i värmen när skogen glesnade. Här stötte vi på en stor flock av vitbröstad fnittertrast som skrånade i buskarna.

Vi pausade 9.30 i en glänta med en fantastisk utsikt över Machapurchare. Här kunde vi fotografera en vackert blommande mahonia med Machapurchare i bakgrunden. Skogen omkring oss var vackert höstfärgad och mängder av löv låg på marken. Vi passerade paradise lodge 10.00 och Snow wiew lodge 10.15 med en fantastisk utsikt över de snöklädda topparna innan stigen började plana ut och gick igenom en vacker alskog.

De första risfälten dök upp strax innan vi nådde Gadrung, på 2010 m.ö.h., Nepals näst största gurungby med 7000 inv. Av bebyggelsen framgick att byn har många välmående invånare, f.d. soldater som har dragit sig tillbaka från gurkhaarmen. De sparade förtjänsterna har lagts ner på de vackra vita stenhusen. Byn består av tre delar. Den översta delen som vi första passerade består av löst sammanhållna lodger. Därifrån leder en brant stenbelagd stig ner till mellersta byn av täta hus och smala gränder. I den lägsta delen ligger lodger, skolan, läkarstation, poliskontroll och ACAPs huvudkontor (Annapurna Conservation Area Project). I Gandrung ansluter även leden från Birethanti och här börjar leden upp mot Chomo och Annapurna Base Camp.

Vi gick igenom byn till dunket av trummor och enstaka trumpetstötar, man firade bröllop. Vi rastade 10.45 vid helikopter-landningsbanan utanför ACAP-kontoret. Där kunde vi njuta av en fantastisk utsikt över Modi Khola dalen och byn Landrung på andra sidan. Ett stort landras tvärs över dalen stack i ögonen. Nedanför oss låg byskolan där blåuniformerade barn lekte. Det kändes som att sitta i Shangri-La (hidden valley) med de imponerande bergen till vänster och den soldränkta terrasserade dalgången som sträcka sig bort åt höger. Bakom oss klängde sig byn på den branta sluttningen. Vintern och vardagen hemma verkade så långt borta.

Kl. 11.30 tittade vi på en film om ACAP projektet och köpte broschyrer och vykort innan vi kl. 12 började förflytta oss ner till lunchplatsen vid Hotel Namaste i utkanten av byn. Moln började skymma solen och det blev genast kallt i skuggan. Vi satte oss på presenningen och till ljudet av bröllopstrummorna njöt vi av de värmande solstrålarna mellan molnen och utsikten över byn och dalgången. Ovanför oss reste sig A. South och Hinchuli från vilken ett stort isflak lossnade på en glaciär och utlöste en enorm snölav. Det kändes skönt att vara på betryggande avstånd. Smutsgam, himalayagam och tornfalk passerade förbi ovanför oss. Kl. 12.30 blev vi serverade korv, kokt kål, stekt blomkål, pannkaka och ananas.

När vi skulle återuppta vandringen 13.30 blev Bert inlåst i den brittiska trekkinggruppes gula toalettält. Efter hans nästan panikartade utbrytning ur tältet kunde vi påbörja vandringen. Framför oss hade vi 3000 trappsteg ner till floden Modi Khola och 700 branta höjdmeter att ta oss nedför. Vi passerade risfält och små gårdar med vattenbufflar och tiggande barn som i vissa fall överföll oss handgripligen. I buskarna såg vi svart rödstjärt och strax innan floden drog ett fågeltåg genom buskarna med bl.a. talgoxar, gula sångare, kungsfågel, gråhuvad sångare m.fl. Nere vid floden växte gul oxalis och vi kunde återigen höra cikadorna sjunga.

Vid hängbron som korsar floden på 1370 m.ö.h. tog vi en 1/2 timmes paus och beskåda den strida strömmen i floden. Detta var andra gången vi passerade Modi Khola, tidigare passerade vi den nere vid Birethanti. Vi såg inte till några honungsjägare, bybor som livnär sig på att samla honung längs klippväggarna. Här klättrar de på repstegar nedför klipporna ner till bibon och petar med hjälp av en pinne ut vaxkakorna. Vi såg inte heller till den lilla grå-gröna honungsguiden ("orange rumped honeyguide") som livnär sig på bin, deras larver och bivax och guidar människor till binas bon.

Kl. 14.50 påbörjade den branta klättringen upp till Landrung på 1650 m.ö.h., en gurungby med täta vitkalkade stenhus och många fina lodger. På vägen upp såg vi en annan av de 20 rödstjärtarterna som finns, den blåpannade rödstjärten innan vi nådde byn 15.30. Efter en kort paus fortsatte vi 20 minuter bortanför byn till lägerplatsen som låg på en risterrass vid en liten lodge med en enorm utsikt över Modi Khola-dalgången och upp mot Gandrung på andra sidan med A. South och dalgången upp mot Annapurna Sanctuary i bakgrunden.

Trötta efter den branta ned och uppstigningen genom Modi Khola dalgången nådde vi lägret 16.20 där tälten redan var resta. Tunga moln hade dragit in över dalen och vid 17.40 tiden mörknade det rejält. Nu tändes den elektriska belysningen i Gandrung som gnistrade mot oss över dalgången. Det kändes lite ovant att se en elbelyst by här uppe. Kl. 18.20 serverades vi middagen bestående av en klar soppa med tunnbröd, momos, vegetabiliska dubling, tomatsås, pumkins och kokt potatis och till efterrätt ananas med varm chokladsås. Efter middagen satt vi och prata om fågelsång och annat innan det var sängdags vid 22-tiden.

Dag 12: Måndag 3 december: Landrung-Pothana-Dhampus

Vi blev inte väckta fören 06.20 (!) och morgonen var relativt varm jämfört med de senaste dagarnas frostmornar. Fortfarande gnistrade elbelysningen från Gandrung i morgonljuset.

Efter en frukost av cornflakes, tunnbröd och stekta ägg började vi vandra 7.50. Vi började gå längs en kuperad bergvägg in mot en bäckkravin där vi passerade en hängbro varefter det blev brant uppför till International Guest House och andra små nybyggda lodger. Vi fortsatte efter en vätskepaus runt ett kuperat parti längs bergsväggen och passerade i nästa bäckkravin ett tehus och en kvarn och över ytterligare en bro. Här hade kraftiga vårfloder eroderat bort stora delar av stigen.

Vi fortsatte uppåt i kylig skugga och nådde den tibetanska byn Tolka vid 9.20. Byn ligger på 1850 m.ö.h. och är ganska utspridd med många lodger. Vi kunde fortfarande se A. South och Thichuli längst in i Modi Kholadalen och nedanför oss hade vi ett vackert landskap med vidsträckta vyer över Modi Kholadalen. Härifrån blev det lite plattare och gick lite nedåt innan vi började klättra uppför igen genom en vacker lövskog. Bakom oss gick och sjöng de två bärarflickorna, de hade ingen packning längre.

Efter Tolka korsade vi en liten bergbäck inbäddad i mjuk grönska och passerade en mindre lodge innan vi nådde tehuset Archsna Guest House i Bhirka Kharka vid 10-tiden. Stigen klättrade härifrån brant uppför lövskogsklädda sluttningarna och vi passerade ett nytt Deorali (pass) med vacker utsikt över Idikholaflodens dalgång, Pewasjön och Pokhara. Men täta moln som välde in skymde mycket det vackra landskapet när vi nådde toppen på kullen. Det blev ganska råkallt i dimman nu. Dorje Sherpa gjorde oss uppmärksamma på en fasan ("snepat" på nepali) vid sidan av stigen men jag lyckades aldrig se den.

Vi började nu möta en hel del trekkare med bärare på väg till Annapurna Base camp, liksom bärare med proviant till lodgerna. Fnittertrastar väsnades överallt i buskarna och vi passerade kvinnor som hamplade foder uppe i träden. Vi passerade Bichok och sedan var det lätt vandring till Pothana som består av flera lodger på 2035 m.ö.h.

Vi anlände 11.05 till lunchplatsen som låg bakom byn på en gräsplatå med utsikt över Mardi Kholas dalgång, men återigen dolde dimman den vackra utsikten. I väntan på lunchen tittade vi på de talrika fåglarna i träden runt oss. Vi såg olika solfåglar, bl.a. finbröstad solfågel samt flockar av svarthuvad sibia och Hodgson's träpiplärka. I slänten nedanför oss växte rödblommade måra. Emellanåt släppte molnen och vi kunde se Idikholaflodens dalgång och Pewasjön vid Pokhara.

Även Pothana är en tibetansk by och flera souvenirstånd lockade somliga av oss till julklappsinköp. Lunchen bestående av tonfisk, blomkål, kål, bröd, ost och varm ananas serverades 12.15. Den råkalla dimman inbjöd inte till någon siesta och vi började gå redan 12.50.

Vandringen var nu ganska lätt utför genom vackra skogar innan vi kom ner till gårdar och terrassodlingarna. Vi blev lite förvånade när vi redan 13.50 var framme i Dhampus, en Gurungby som sträcker sig flera km från 1700m till 1580m höjd. Vårt tältläger låg på ca 1600 m.ö.h. på en gräsplatå en bit ovanför byskolan. Dhampus har ett 10-tal lodger och byn är ökad för att husera traktens tjuvar och banditer, och det lär fortfarande ske rån och överfall i området. Det var därför med viss tvekan några av oss gjorde ett besök i byn på eftermiddagen.

Tibetanska försäljare var snabbt på plats och dukade upp sina souvenirer vid tältplatsen och en lokal mattförsäljare lyckades sälja några vackra tibetanska mattor till priset av en T-shirt och en mindre summa. Det dåliga vädret inbjöd inte till några längre utflykter och många vilade under eftermiddagen i tälten. Middagen serverades 18.00 och bestod av grönsakssoppa, spagetti, tomatsås, rostad potatis, kok kål och fruktsallad. Vår Nima led svårt av en böld på benet och hade fruktansvärt ont och feber. Vi blev alla riktigt oroliga för honom. Efter middagen kom lokalbefolkningen för en dansuppvisning. Till rytmerna av en trumma och sång dansade olika barn lokala danser innan det var vår tur att delta. Dansen höll på till 20.30 då både vi var nöjda och byborna med bidraget till bykassan. Till ljudet av skällande hundar somna vi in.

Dag 13: Tisdag 4 december: Dhampus-Suikhet-Pokhara

Vi väcktes som vanligt 06.15 och det hade klarnat upp under natten. Men moln svepte snart in över de solbelysta bergstopparna igen. Kl. 7.15 serverades vi frukost bestående av gröt, tibetanskt bröd och äggröra. Kl. 08 började vi resans sista dagsetapp. Genom Dhampus byn mötte vi en mängd kvinnor som hade bråttom upp i skogarna för att hämta ved. En skolflicka som skulle börja skolan kl. 09 bar på ett stort vedlass ner till hennes enkla hem vid leden innan skolarbetet började. Längs vägen genom byn såg vi skolbarn som satt och läste på läxorna.

Halvvägs ner rasta vi vid en liten Buddhistisk gompa där vi tog av oss onödig klädsel. Här nere började det bli rejält varmt igen. Stigen följer små bevattningskanaler förbi terrassodlingar, och man kunde gå olika vägar ner. När vi nådde ner till en gles lövskog började stigen klättra brant nedför mot Yamdiflodens dalgång och Suikhet vid vägen mellan Pokhara och Baglung. Nima hade nu stora problem att ta sig fram och fick hjälp av en annan Sherpa utför den branta stigen ner.

Vi nådde Suikhet 9.30 och trötta, glada och lite vemodiga konstaterade vi att nu var vandrigen över, bakom oss hade vi ca 70 km vandring med ca 80 000 trappsteg och upplevelser som det kommer att ta lång tid att smälta.

Vid Suikhet var det liv och rörelse med mängder av påträngande försäljare, bl.a. de vi mötte vid vårt första läger i Naudanda. Bussar lastade av och på turister och bärare. Kl. 9.40 hade vi lastat in all packning och alla bärare i vår Tata-buss för en skakig bussfärd de 30 km till Pokhara. Vägen längs Yamdi Kohla var gropig och på väg in i staden hamnade vi i en trafikstockning på grund av vägarbete och fick köra en omväg.

Kl. 10.30 var vi äntligen framme vid vårt Hotell Annapurna. Bärarna sorterade upp och torkade all packning på gräsmattan bredvid hotellet medan vi avnjöt en efterlängtat och skön dusch på rummen. Hela nio dagar sedan vi sist kunde duscha i varmvatten!

Vi åt lunch i vårt mattält kl. 12.30. Vi serverades leverpastej, kokt potatis, kokt vitkål, vita bönor, bröd och till efterrätt en apelsin. Eftermiddagen var sedan fri att utforska Pokhara. Vissa tog sig in till centrum medan andra tog sig ner till Lake District vid Phewa sjön för mer inköp av souvenirer. Nima hade under eftermiddagen besökt en läkare som tömt tre varhårdar i bölden på benet. Vi försåg honom med starka värktabletter för att kunna klara natten.

Avskedsmiddagen intog vi i mattältet i trädgården och som vanligt serverade våra sherpas oss löksoppa och tunnbröd, ris, kyckling, kokt potatis, spenat och blomkål och äppelpaj. Efter maten sorterade sherpa upp våra klädgåvor i lika många högar som trekkpersonalen. Sedan lottade vi ut varje hög till en bärare. Efter ett kort tacktal av mig delade jag ut vår dricks till trekk-personalen varefter sångtävlingen började. Vårt trumfkort var Lucia-sången med Eva som vacker Lucia och traditionella vemodiga skandinaviska sånger där framförallt Britt-Inger gjorde en stark insats. Vi lyckades dock inte uppbringa någon norsk sång. Med hjälp av lite kukri-rom stämde Nima med trekk-personalen upp i "Shing-shinme", "Resam fire ree" och andra nepalesiska sånger, till vilka det även dansades glatt. Trots svåra smärtor skapade Nima en glad stämning. Vi avslutade gemensamt med avskedssången "Namaste, världen är

liten, hoppas vi ses någonstans, någon gång". Klockan var nu 21.00 och alla gick till bädds. Inte heller denna natt slapp vi inte undan skällande hundar.

Dag 14: Onsdag 5 december: Pokhara-Kathmandu

Vi serverades en kontinental frukost 7.30 på hotellet med stekta ägg och toast, medan våra bärare förberedde sin bussresa tillbaka till Kathmandu. Kl. 8.30 bar Sherpa ner vårt bagage till flygplatsen och vi avvaktade besked från Nima när vi skulle flyga. Flyget var försenat och väntan avnjöt vi i solen på balkongen. En svarthuvad törnskata strök förbi balkongen och en rödgump bulbul satt i buskarna vid hotellet.

Kl. 9.30 hämtade Gorke Sherpa oss och vi promenerade över till flygplatsen. Incheckningen var inte precis vad vi var vana vid med kroppsvisitering och en yttlig bagagekontroll. Efter ytterligare väntan i en trång väntsal lyfte vi äntligen 11.30 med Nepal Airways till Kathmandu. Under flygningen såg vi inte mycket av Himalaya eftersom topparna låg insvepta i täta moln.

Kl. 12.35 landade vi och Dinesh från Yeti Tours tog emot. Vi tog avsked från Nima som skulle till sjukhuset och vi blev skjutsade till Hotel Himalaya, där vi på egen hand intog lunch. Kl. 14.30 kom vår lokalguide Madarv Shresthavar för en ny sightseeing i Kathmandu. Vi börja med att åka 6 km österut från Kathmandu till Bothnath stupan, Nepals och en av världens största buddhiststupor. Den ligger på den gamla handelsvägen till Lhasa i Tibet och utgör tibetanernas viktigaste religiösa center i Nepal. Stupan är omgiven av Nepals största tibetanska bosättning och här är den enda platsen där den tibetanska kulturen kan utövas obehindrat sedan kineserna invaderade Tibet 1959.

Stupan är byggd någon gång efter 1400-talet, men en äldre lär ha anlagts redan på 600-talet av den förste Tibetanske kungen som konverterade till Buddhism. En stupa byggdes ofta kring någon helig relik och man tror att en bit av ett ben som tillhörde Gautama Buddha finns här. Grunden till stupan har formen som en mandala och symboliserar jorden, varpå domen som symboliserar vatten är byggd. Tornet symboliserar elden, takparaplyet luften och spiran etern. Buddhas ögon stirrar i de fyra väderstrecken. Mellan ögonen finns ett tredje öga som symboliserar kraften i clairvoyansen hos gud. Näsan mellan ögat är ingen näsa utan siffran ett i sanskrit som symboliserar att det bara finns en enda väg, genom Buddhism. Öron saknas eftersom Buddha inte är intresserad att höra böner som prisar honom. Spiran består av 13 etager, symboliserandes de 13 stegen upp till Nirvanan. Hela stupan var draperad med böneflaggor och vi gick medsols ett varv runt uppe på stupan.

Nästa varv gick vi runt stupan nere bland försäljare, munkar, och buddhister som offrade till någon av de 108 små buddhfigurena som omger stupan. Vi såg även en fakir som rabblades en mantra ålade sig fram på mage, han kanske hade givit upp ett normalt liv för att under 12 år eller t.o.m. resten av sitt liv leva av allmosor och via sin mantra och enahanda rörelsemönster nå upplysningen.

Vi hade dryga halvtimmen att utforska stupan och när vi skulle återsamlas 15.30 hade vi tappat bort Britt-Inger. Att vi bara fick gå medsols runt stupan försvårade eftersöket och Britt-Inger var den ende som väntade på den ursprungliga samlingsplatsen, hon hade inte märkt att vi gick direkt till bussen.

Femton minuter senare klev vi av bussen vid den västra sidan av Pashupatinath, Nepals viktigaste hindu-tempel. Vi promenerade över bron över den heliga floden Bhagmati och en av de populäraste kremeringsplatserna. Direkt till höger om oss, söderut längs floden låg fyra kremeringsbål där vanligt folk kremeras. På en plattform höll man just på att leta igenom askan efter benrester innan askan skulle spridas i floden. Norrut, till vänster låg de kungligas kremeringsbål. Vi gick över bron till den östra sidan där en lång rad trappor börjar upp till Goraskhnat templet på toppen av kullen och Guhyshwari templet längre bort nere vid floden. Den förra är en samling av små tempel, skulpturer och bilder tillägnad Shiva och den senare ett tempel tillägnad Shivas gemål i hennes fruktade form som den onde Kali.

Vi stannade dock bara en bit upp så att vi fick överblick över kremeringsplatserna och Pashupatinath templet bakom de kungligas kremeringsplats. Shiva är förstörelse och skapelseguden och kan anta många olika skepnader. Pashupati är en av Shivas fredfulla inkarnationer som herre över vilddjuren. Det var tillträdesförbud för icke-hinduer till templet så vi kunde bara på håll avnjuta det gyllene taket på den centrala pagodan omgivet av korrugerat plåttak och den gyllene treudden norr om templet. Bredvid oss på terrassen fanns en lingam på en cirkulär piedestal, Shivas fruktbarhetssymbol, den anses vara från 500 eller 600-talet. På bron och runt omkring fanns en massa människor, sadust (heliga män, pilgrimer) och försäljare av offergåvor och blommor.

Det började snart mörkna så vi vandrade söderut längs floden förbi försäljningsstånd och med ett släptåg av påflugna försäljare till bussen som skulle ta oss till Braktapur city dit vi kom 16.25. Braktapur var en av huvudstäderna i ett av de tre forna kungarikena i Kathmandu-dalen. Vi parkera vid den västra huvudporten genom vilken vi direkt kom in på Dubar square. De flesta byggnaderna runt Dubar square härstammar från 1700-talet och har under 1970-talet restaurerats med västtysk hjälp, och är nu upptagna som FN's World Heritage Sites. Bhaktapurs dubar square är större än Kathmandus och mindre belamrad med tempel är den i Patan. Mycket förstördes under jordbävningen 1934 och har inte återuppbyggts.

När vi passerade den stenlejonbevakade porten såg vi statyerna av de fruktade Bhairab och Durga, de fruktade manifestationerna av Shivas och hans gemål Parvati. Strax innanför porten passerade vi ett par mindre tempel och de stora Krishna och Shiva tempen innan vi stod framför Kung Bhupatindra Malla statyn utanför det kungliga palatset. Bakom statyn reste sig stentemplet Vatsala Durga från 1672. Palatset byggdes av Yaksha Malla på 1400-talet och har byggts om och till ett flertal gånger. 1934 förstördes det i jordbävningen och har inte kunnat återuppbyggas i dess originalskick. I dag finns bara 7 palatsgårdar kvar av de ursprungliga 99.

Vi begrundade Sun Dhoka eller gyllene porten som är ingången till 55-fönster palatset. Garunda, Vishnus farkost och den 4-hövdade och 16 armade guden Taleju Bhawani är de viktigaste skulpturerna i porten. Träsnideriet är Nepals förnämsta hantverk från medeltiden av Newari-folket. Vi gick igenom porten förbi en vakt och kom in på Mul Chowk gården varifrån vi kunde titta in till Taleju Chowk där det var tillträdesförbud och som en vakt bevakade. Vi kunde dock beskåda fantastiska träsniderier och figurer inne på gården.

Vi återvände ut på Dubar Square och passerade det höga Siddhi Lakshmi templet vars trappa bevakas av ett par hästar, elefanter, lejon och kameler. Vi kom nu in på ett nytt torg kantat av små souvenirbutiker och vi var omsvärmade av små flickor som försökte sälja små sidenväskor, 3 st för 100 rupies. Vi attraherades dock av en butik som sålde billiga spratteldockor som många av oss tyckte var perfekta julklappar och som ledde till en mindre köphysteri. I köp-virrvaret försökte vår guide "kränga" en av ägarinnorna till någon av oss tre ungarlar.

Vi återvände ut på Dubar Square och passerade Pashupatinath Templet som var under restaurering, på vars sniderier erotiska motiv kunde begrundas. Vi passerade ett smalt gränd med små turistbutiker innan vi kom ut på Taumadi Tol torget, Bhaktapurs andra stora torg. Här reste sig det 30 m höga Nyatapola templet från 1702, Kathmandualens högsta tempel i typisk Nepelesisk tempelstil. Dess trappa bevakas av de två berömda brottarna Jayamel och Phattu som ansågs ha styrkan av 10 män. Ovanför står två elefanter, två lejon, två mytologiska griper och överst två gudinnor, där varje par är 10 gånger starkare än de föregående. Inne i templet är finns den mystiska tantric guden Siddhi Lakshmi som bara får ses av tempelprästerna. Guden återbildas även i de 108 träsniderierna runt taket.

Vid torget står även det tre-takade Bhairabnath templet tillägnad den fruktade Bhairab, som kan anta hela 64 manifestationer. Efter att ha begrundat dessa tempel och gatuförsäljningen skyndade vi tillbaka till bussen som vi kl. 17.00 klev på följda av enträgna försäljare. Under den 35 minuter långa bussfärden föll skymningen över Kathmandu och det verkade som om hela stadens befolkning skulle tillbringa kvällen på gatorna, det myllrade av folk överallt. Nima kom förbi hotellet och tog avsked innan vi bordade oss för en god middag kl. 19.30. Efter en kortare sejour vid hotellets bar kändes det skönt att krypa till sängs med dagens alla intryck på näthinnan.

Dag 15: Torsdag 6 december: Kathmandu-Dehli

Efter en sedvanlig fin frukost kl. 08 stod förmiddagen fri för egna upptäckter i Kathmandu och Patan. Jag promenerade ner till Dubar Square i Patan, och staden höll just på att vakna upp och förbereda sig för en ny hektisk och livlig dag. Patan Dubar Square var liksom den Kathmandu och Bhaktapur belamrad med tempel och försäljare. Några åkte ner till den tibetanska stadsdelen Jawlakhel i Patan för att handla tibetanska mattor medan andra återvände in i Kathmandu.

Kring lunch som vi intog på egen hand, hade de flesta återvänt och vi inväntade utcheckningen kl. 14.00 ute i trädgården. Vädret var fortfarande mulet och dolde bergen och då solens strålar inte nådde igenom diset blev det genast kyligt. Kl. 15.35 kom bussen som skulle ta oss till flygplatsen. Med hjälp av Yeti-agenterna gick incheckningen snabbt och smidigt och 17.30 bordade vi vårt plan. När vi lyfte 18.00 med Royal Nepal Airlines (RA217) kunde vi på grund av det dåliga vädret inte få en sista anblick av Himalayas snöklädda toppar, och efter 1 timme och 15 minuter landade vi i New Dehli där Journeys personal fraktade oss till Park Hotel. Vid ankomsten 20.35 var det liv och rörelse och hotellet var överbokat så Odd och Norvald fick dela rum. Efter en ganska sen middag med en indisk buffé var det skönt att dra sig tillbaka till rummen.

Dag 16: Fredag 7 december: Dehli-Helsingfors

Vid avnjöt en frukostbuffé kl. 07 och våra väskor bars ner kl 08 för en planerad avresa vid 8.30. Men vi fick snart beskedet att FinnAir från Goa var försenad så det var bara att avvakta.

Det var stökigt och bökigt i hotellfoajén med massa resesällskap som kom och åkte. Först kl. 11.45 lämnade vi hotellet och på väg till Indira Gandhi Airport fick vi en sista glimt av det indiska gatulivet med elefanter och heliga kor på gatan.

Efter dessa dagar i Nepal och Indien hade vi alla vant oss vid den orientaliska livsstilen där tiden spelar mindre roll och förseningar är en naturlig del av vardagen. Ingen av oss blev irriterad av vår långa väntan på hotellet eller när vi insåg att den kraftiga förseningen skulle innebära att vi skulle få övernatta i Helsingfors. Att jag skulle få en skidhelg i Sälen förstörd bekymrade mig inte det minsta länge - vi hade drabbats av den orientaliska låtgåmentaliteten, Härligt!

Vi fick borda FinnAir planet 15.30 och lyfte 16.20. Snart kröp sig den västerländska världen sig på oss, speciellt när Polisskolan 5 visades efter middagen, och vi skulle snart vara tillbaka till vardagens stress. Efter 7 timmar och 45 minuters flygning landade vi i ett snöslaskigt, mulet och kallt Helsingfors kl. 20.37. Vi lotsades genom flygplatsen och redan här kunde man förnimma den första irritationen vid väntan, och i de specialchartrade bussar var det återigen lätt att hetsa upp sig över all väntan innan vi forslades iväg till Hotell Interkontinental för inchecka kl. 21.50. Vi bjöds på lite kallskuren mat innan det var sängdags. Vi tog avsked från varandra efter maten eftersom vi skulle åka vidare med olika flyg i morgon bitti.

Dag 17: Lördag 8 december: Helsingfors-hem

På morgonen åkte vi alla med olika anslutningsflyg från Helsingfors till våra hemdestinationer och därmed var denna fantastiska resa slut. Att komma hem från Kathmandus hetsiga gatuliv, Himalayas gnistrande toppar, aporna i rodedendronskogen och tibetanska vänliga försäljare till det lugna och vinterskrudna Norden var en märklig känsla. Nu gällde det att ömt vårda alla härliga minnen.

Ett STORT TACK till er alla för att det blev en spännande och intressant resa. Kom ihåg: NAMASTE, världen är liten, kanske vi ses någonstans någon gång.

Med Varma Hälsningar
Hansi Gelter

P.S: Här är min, Nimas och Sherpas adresser.

Hansi Gelter	Nima Nurbu Lama
Blodstenvägen 17	Bouddha Kumari Gal
752 58 Uppsala	Chai 1-108 P.O. -2636
tel: 018-542912	Kathmandu, Nepal
(Till April-96)	tel: (Kathmandu)-470781

Bhote Kaji

Tek Bahadur

Dorje Sherpa

Block Nocha: 1-597
Boudha Tusal
Kathmandu, Nepal

c/o Nima N. Lama
P.O. Box #76
Yeti Travel
Dubar Marg
Kathmandu, Nepal

P.O. Box #1889
Jytha, Thamel
Kathmandu, Nepal